

ارائه مدل کارکردهای شبکه‌های اجتماعی در کنترل بحران امنیت روانی خانواده در مرحله پس از بحران (مطالعه موردی سیل خوزستان)

دانشجوی دکتری مدیریت رسانه‌ای، واحد یزد، دانشگاه آزاد اسلامی، یزد، ایران
استادیار مدیریت رسانه‌ای، واحد یزد، دانشگاه آزاد اسلامی، یزد، ایران
استادیار، علوم ارتباطات اجتماعی، واحد میبد، دانشگاه آزاد اسلامی، میبد، ایران

مهدی احمدی ^{id}

سعید اسلامی* ^{id}

علی محمد مزیدی شرف آبادی ^{id}

saeideslami51@yahoo.com

ایمیل نویسنده مسئول:

پذیرش: ۱۴۰۱/۰۴/۱۸

دریافت: ۱۴۰۱/۰۲/۰۱

فصلنامه علمی پژوهشی
خانواده درمانی کاربردی

شاپا (الکترونیکی) ۲۴۳۰-۲۷۱۷

<http://Aftj.ir>

دوره ۴ | شماره ۲ پیاپی ۱۶ | ۵۲۹-۵۰۷

تابستان ۱۴۰۲

نوع مقاله: پژوهشی

به این مقاله به شکل زیر استناد کنید:
درون متن:

(احمدی و همکاران، ۱۴۰۲)

در فهرست منابع:

احمدی، مهدی، اسلامی، سعید، و مزیدی شرف آبادی، علی محمد. (۱۴۱۴۰۲۰۱). ارائه مدل کارکردهای شبکه‌های اجتماعی در کنترل بحران امنیت روانی خانواده در مرحله پس از بحران (مطالعه موردی سیل خوزستان). *خانواده درمانی کاربردی*، ۴(۲)، ۵۲۹-۵۰۷.

چکیده

هدف: هدف از پژوهش حاضر، تدوین مدل کارکردهای شبکه‌های اجتماعی در کنترل بحران امنیت روانی خانواده (مرحله پس از بحران مطالعه موردی سیل خوزستان) بود. این پژوهش در دو بخش کیفی و کمی انجام شد. **روش پژوهش:** در بخش کیفی، توسط مصاحبه و روش گراند تئوری، مولفه‌های مدل کارکردهای شبکه‌های اجتماعی موثر بر کنترل بحران امنیت روانی خانواده در مرحله پس از بحران در ۶ شبکه داده بنیاد شامل پدیده محوری، شرایط علی، شرایط زمینه‌ای، شرایط مداخله گر، راهبردها و پیامدها دسته بندی شدند. جامعه آماری در بخش کیفی، خبرگان شامل اساتید دانشگاهی متخصص در زمینه مدیریت بحران و کارکردهای شبکه‌های اجتماعی و همچنین خبرگان تجربی در زمینه مدیریت بحران سیل استان خوزستان که مشغول به فعالیت در این زمینه می‌باشند (مانند مدیران سازمان مدیریت بحران) هستند. روش نمونه گیری در بخش کیفی، از نوع سطح اشباع و هدفمند برابر ۲۰ نفر بدست آمد. در بخش کمی، توسط پرسشنامه و روش معادلات ساختاری، مدل کیفی ارائه شده در بخش قبل آزمون گردید. جامعه آماری در بخش کمی، کارشناسان و کارکنان سازمان مدیریت بحران در ایران بودند. **یافته‌ها:** نمونه گیری در بخش کمی به روش نمونه گیری تصادفی ساده برابر ۳۸۴ نفر بدست آمد. بر اساس نتایج بخش کیفی، کدهای شناسایی شده، در ۶ شبکه اصلی، ۱۶ مولفه اصلی و ۸۷ مولفه فرعی دسته بندی شدند. بر اساس نتایج بخش کمی، شرایط علی با بار عاملی ۰/۵۸۸ بر پدیده محوری تاثیرگذار است. پدیده محوری، شرایط زمینه‌ای و شرایط مداخله گر به ترتیب با بارهای عاملی ۰/۵۱۵، ۰/۳۰۹ و ۰/۴۱۹ بر راهبردها تاثیرگذار هستند و راهبردها با بار عاملی ۰/۵۵۸ بر پیامدها موثر است. **نتیجه‌گیری:** بر اساس نتایج بدست آمده پیشنهاد می‌شود در مرحله پس از بحران‌هایی مانند سیل خوزستان اینترنت در اختیار افراد جامعه قرار گیرد تا بتوانند از طریق شبکه‌های اجتماعی، اخبار و اطلاعات را سریع دریافت نمایند. جامعه باید آمادگی پذیرش شبکه‌های اجتماعی را داشته باشد؛ لذا برای این امر، دولت باید فرهنگ سازی لازم را برای استفاده از شبکه‌های اجتماعی در میان مردم بوجود آورد.

کلیدواژه‌ها: کارکردهای شبکه‌های اجتماعی، کنترل بحران، امنیت روانی خانواده.

مقدمه

امروزه توسعه و استفاده گسترده از اینترنت و فناوری‌های اینترنتی، نحوه ارتباط جامعه را چه در زندگی روزمره و چه زندگی حرفه‌ای دگرگون ساخته است (لی و چو، ۲۰۲۰). اینترنت از جمله بزرگ‌ترین دستاورد بشری است که با کارکردها، قابلیت‌ها و پتانسیل‌های وسیع و ناتمام خود که هر روز بر وسع آن افزوده می‌شود، اغلب جنبه‌های مختلف زندگی بشر را تحت تأثیرات مثبت و منفی قرار داده است (کاستلز، ۲۰۰۹). شبکه‌های اجتماعی متشکل از گروه‌ها (افراد) است که به وسیله وابستگی‌های خاص به یکدیگر مرتبط شده‌اند. این وابستگی‌ها می‌توان اهداف، آرمان‌ها، مسائل مادی و معنوی باشد. نوع ارتباط نیز به میزان زیادی به این وابستگی‌ها و همچنین افراد وابسته متکی است. افراد وارد این ارتباط شده و تأثیر متقابلی در این ارتباط دارند. شخصیت و هویت افراد همینطور که در ارتباط گروه تأثیر دارد به میزان فراوانی تأثیرپذیری نیز از خود نشان می‌دهد. صدیق بنای (۱۳۷۸) شبکه اجتماعی را واژه‌ای می‌داند که برای نامیدن گروهی از افراد که در میان خود دارای ارتباطات وسیع و مستمر هستند و یک حلقه منسجم ارتباطاتی را تشکیل می‌دهند، به کار می‌رود (بخشی و همکاران، ۱۳۹۲).

هدف از ایجاد شبکه‌های اجتماعی، سازماندهی انواع گروه‌های اجتماعی مجازی با تکیه بر اشتراکات مختلف و رسیدن به هدف مشترک مانند اهداف سیاسی، اجتماعی و فرهنگی در دنیای واقعی است. توسعه مشارکت‌های اجتماعی، به اشتراک گذاشتن علاقمندی‌ها توسط اعضا نیز از مهم‌ترین کارکردهای شبکه‌های اجتماعی است که بدون آن شبکه اجتماعی معنا ندارد (لای و توربان، ۲۰۰۸). به اشتراک گذاشتن دغدغه‌ها و علایق با یکدیگر توسط کاربران و مبادرت به ایجاد محتوا توسط اعضا بر خلاف سایر رسانه‌ها، از ویژگی‌های مهم آن است و تعامل و تأثیرگذاری مخاطبان در تولید و انتخاب محتوای دلخواه زیاد است و قدرت انتخاب بیشتری دارند و از سوی دیگر، تبلیغات هدفمند اینترنتی در شبکه‌های اجتماعی، یکی از منابع مهم کسب درآمد هستند. وجود چنین کارکردهایی باعث ایجاد تغییرات و تحولات در زندگی کاربران به طور خاص و کل مردم به طور عام شده است. با توجه به شرایط و پتانسیل‌های شبکه‌های اجتماعی می‌توان شاهد پیامدهای مثبت و منفی در جامعه بود که اگر استفاده صحیح و اصولی از آن صورت نگیرد، طبیعتاً پیامدهای منفی زیادی به دنبال خواهد داشت (سپهری و همکاران، ۱۳۹۸). شبکه‌های اجتماعی، می‌توانند بر فرهنگ، هنجارها و اعتقادات مردم تأثیر بگذارند که از آن طریق، افراد با فرهنگ‌های متفاوت، هنجارهای مختلف را با یکدیگر به اشتراک می‌گذارند (آبریادو-لانزا و همکاران، ۲۰۱۶؛ اوه و جونگ، ۲۰۱۷). هر شبکه اجتماعی، فرهنگ ارتباطاتی خاص خود را دارد؛ یعنی منش و گفتار مخصوص و منحصر به فردی برای خود برگزیده است. البته می‌توان شبکه‌هایی یافت که برای خود فرهنگ ارتباطاتی تقلیدی برگزیده‌اند. فرد با عضویت در هر شبکه اجتماعی، درگیر نوع خاصی از فرهنگ ارتباطاتی می‌شود که شامل بازخورد، تکه کلام، اصطلاحات مخصوص، رفتار، تیپ شخصیتی و ظاهری و غیره است. بی‌تردید میزان تأثیرپذیری فرد از این محیط، صفر مطلق نخواهد بود. پس هر شبکه اجتماعی هویت مطلوب خود را ترویج می‌کند (بخشی و همکاران، ۱۳۹۲).

از سوی دیگر، جامعه سالم پیش از آن که به آسایش نیاز داشته باشد، به امنیت ملی نیازمند است؛ زیرا در سایه امنیت و آرامش است که هر کار خرد و کلان شدنی و دست یافتنی است (سعیدی، ۱۳۹۹). از دیرباز

امنیت یکی از نیازهای روانی بشر بوده است و بسیاری از جنگ‌ها و صلح‌ها جهت بدست آوردن و حفظ امنیت رخ داده‌اند. اهمیت وجود امنیت در زندگی جمعی تا حدی است که برخی متفکران اجتماعی در تعاریف خود کلمه "امنیت" را مترادف با "سلامتی" به کار گرفته‌اند و وجود آن را ضامن بقاء و پایداری جامعه سالم می‌پندارند. لذا انسان‌ها هر چقدر از لحاظ ذهنی، روحی، روانی و جسمی در سطح بالاتری باشند می‌توانند نقش خود را در برقراری امنیت و به وجود آوردن احساس آرامش بهتر و بیشتر ایفا نمایند. نیازهای زندگی امروز، تغییرات سریع اجتماعی - فرهنگی، تغییر ساختار خانواده، شبکه گسترده و پیچیده ارتباطات انسانی، تنوع، گستردگی و هجوم منابع اطلاعاتی و همچنین وجود بحران‌ها در طبیعت مانند زلزله، سیل و مانند آن، انسان‌ها را با چالش‌ها، پریشانی‌ها، اضطراب‌ها و فشارهای متعددی روبرو نموده است که مقابله موثر با آنها نیازمند توانمندی سازی روانی - اجتماعی است. نداشتن مهارت‌ها و توانایی‌های عاطفی، روانی و اجتماعی، افراد را در مواجهه با مسائل و مشکلات آسیب پذیر نموده و در معرض انواع اختلالات روانی، اجتماعی و رفتاری قرار می‌دهد. در این میان، خانواده نقش اساسی و بنیادین در پرورش و تربیت افراد دارد و نحوه تعامل خانواده بر روی روابط اجتماعی آنها تاثیرگذار است. امنیت روانی خانواده در اثر وجود یک زندگی سالم به وجود می‌آید. بروز بحران‌هایی در طبیعت مانند سیل و زلزله، می‌تواند امنیت روانی خانواده‌ها را تحت تاثیر قرار دهد (ویلودر و کریادو، ۲۰۲۰). با ظهور بحران‌هایی که در سال‌های اخیر اتفاق افتاده است، مانند سیل استان خوزستان که بسیاری از خانواده‌ها را بی سرپناه ساخت، موضوع احساس امنیت روانی خانواده‌ها در پس از بحران اهمیت بیشتری یافت. خانواده‌هایی که در دوران بحران و وقوع سیل با مشکلات بسیاری روبرو شدند و از نظر مادی و معنوی و به ویژه روانی ضربه‌های بسیاری را متحمل شدند، ممکن است از نظر امنیت روانی هرگز به جایگاه قبل از بحران دست نیابند. پس از هر بحرانی (مانند سیل و زلزله) افکار، احساسات یا رفتارهایی در بین افرادی که آسیب دیده‌اند یا شاهد صحنه‌های دردناکی بوده‌اند جریان پیدا می‌کند. این افراد نگرانی‌هایی در مورد تنها شدن، امنیت، سلامت خود و خانواده خود داشته و دچار مشکلات روحی و روانی شدید شده‌اند. لذا بحث امنیت روانی خانواده‌ها در دوران پس از بحران و ریشه یابی و تلاش در جهت بدست آوردن امنیت روانی در میان خانواده‌های سیل زده از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است.

در این میان، با وجود اهمیت مساله امنیت روانی پس از بحران در خانواده‌ها، مدیران دولتی در هنگام بحران‌ها از شبکه‌های اجتماعی برای تقویت ارتباطات دوطرفه با افراد بحران زده استفاده می‌کنند. شبکه‌های اجتماعی افراد بحران زده را مدیریت می‌کنند و همچنین دیگر کاربران نیز می‌توانند در مدیریت این بحران‌ها از طریق شبکه‌های اجتماعی سهیم باشند. شبکه‌های اجتماعی به دلیل سرعت عمل بسیار بالا در ارائه و گردآوری اطلاعات از وضعیت بحران زدگان، می‌تواند نقش موثری بر کاهش مشکلات پس از بحران داشته باشد (گاسکو و همکاران، ۲۰۱۷؛ پانایوتوپولوس و همکاران، ۲۰۱۷؛ سونگ و همکاران، ۲۰۱۵؛ ییلدیز و دمیرهام، ۲۰۱۶؛ گونزالز-بایلون و همکاران، ۲۰۱۳؛ روتر و همکاران، ۲۰۱۳؛ ووکیچ و همکاران، ۲۰۱۹). هنگامی که بحران‌هایی مانند سیل اتفاق می‌افتد، این مشکلات به ویژه در شبکه‌های معروف مانند توئیتر که مخاطبان مختلف در یک بستر و در یک موقعیت مشابه تعامل می‌کنند، آشکار می‌شود (دی‌ویت و پانایوتوپولوس، ۲۰۱۸؛ مارویک و بوید، ۲۰۱۱؛ اسپنس و همکاران، ۲۰۱۵). این حقایق در هنگام مدیریت بحران‌ها پیچیدگی‌هایی ایجاد می‌کنند و احتمالاً بر شیوه‌های ارتباطی و مشارکتی برای هدایت

پیام‌های مقامات به اهداف، می‌توانند موثر واقع شوند (ویلودر و کریادو، ۲۰۲۰). در دو دهه اخیر، تحقیقات در زمینه نقش شبکه‌های اجتماعی در مدیریت بحران و امنیت روانی افراد افزایش یافته است. اما با این حال، بیشتر تحقیقات تا امروز، بیشتر در حیطه علل بحران‌ها، تأثیرات آن بر صنایع و واکنش صنعت متمرکز است و از بررسی عوامل روانشناختی انسانی که ممکن است بر مقابله با بحران و تصمیم‌گیری تأثیر بگذارد، غافل شده است (وانگ و وو، ۲۰۱۸). برخی از مطالعات پیشین در زمینه مدیریت بحران، درباره مدیریت منابع انسانی و تأثیر بحران‌ها بر کارکنان متمرکز است (کاموچ، ۲۰۰۳؛ اسرائیلی و همکاران، ۲۰۱۱؛ تونسن و ویلکنسون، ۲۰۱۳). به عنوان مثال، حفظ کارکنان و ارتباطات به عنوان استراتژی‌های مهم منابع انسانی در کنار آمدن با بحران‌هایی مانند بحران‌های پاندمی شناسایی شده‌اند (اندرسون، ۲۰۰۶؛ وو و همکاران، ۲۰۲۱).

ادبیات تحقیق نشان می‌دهد که شبکه‌های اجتماعی می‌تواند از طریق کانال‌های مختلف منتشر شده و بر رفتار افراد تأثیر بگذارد که تأثیر آن به ساختار شبکه بستگی دارد (گرانووتر و کیسر، ۲۰۰۹؛ شوتر و یورولماز، ۲۰۰۹؛ کیس و همکاران، ۲۰۱۴؛ آتماکا و همکاران، ۲۰۱۷). استفاده از شبکه‌های اجتماعی و کارکردهای آن، با چندین پیامد روانشناختی از جمله حمایت اجتماعی درک شده، سطح پایین استرس، رضایت از زندگی، رفاه و احساس امنیت همراه بوده است (لی و همکاران، ۲۰۱۴؛ نابی و همکاران، ۲۰۱۳؛ اوه و همکاران، ۲۰۱۴). مطالعات نشان می‌دهد که کارکردهای شبکه‌های اجتماعی در افزایش احساس امنیت افراد و رضایت آنها از زندگی در شرایط بحرانی نقش دارد (دمپسی و همکاران، ۲۰۱۹؛ اوبرست و همکاران، ۲۰۱۷). لذا توسط شبکه‌های اجتماعی می‌توان امنیت روانی خانواده را تا حدود زیادی افزایش داد و از بروز بحران‌هایی که در امنیت روانی خانواده‌ها به ویژه پس از بحران‌هایی مانند سیل و زلزله جلوگیری نمود. شبکه‌های اجتماعی از طریق ایجاد حس همدلی با افراد آسیب دیده، و همچنین همکاری و کمک به آنان، امنیت روانی خانواده‌ها را می‌تواند افزایش دهد. لذا شبکه‌های اجتماعی در مواقع وقوع بحران به ویژه بحران‌های طبیعی کارکردهای موثر بسیاری دارد. بنابراین بر اساس مطالعات پیشین و همچنین جمع بندی از مطالب گفته شده، می‌توان ادعان داشت که کارکردهای شبکه‌های اجتماعی در کنترل بحران امنیت روانی خانواده در شرایط پس از بحران می‌تواند موثر باشد. بر این اساس، پژوهش حاضر با هدف ارائه مدل کارکردهای شبکه‌های اجتماعی در کنترل بحران امنیت روانی خانواده در مرحله پس از بحران (مطالعه موردی سیل خوزستان) انجام شد.

روش پژوهش

این پژوهش از نوع پژوهش‌های ترکیبی (کیفی و کمی) بوده که از نظر هدف، کاربردی و از لحاظ نحوه گردآوری داده‌ها، توصیفی-اکتشافی با رویکرد استقرایی می‌باشد. در بخش کیفی، روش انجام این تحقیق بر اساس روش داده بنیاد است. در این بخش، سه مرحله اساسی روش داده بنیاد شامل؛ کدگذاری باز^۱، کدگذاری محوری^۲ و کدگذاری انتخابی^۱ مورد استفاده قرار گرفت. اشتراوس و کوربین (۱۹۹۴) توصیه

1. Open Coding

2. Axial Coding

می‌کنند که کدگذاری از طریق تحلیل خرد انجام شود. در این نوع تحلیل، داده‌ها کلمه به کلمه تحلیل می‌شوند و معانی یافت شده در کلمات یا گروه‌های باز کلمات کدگذاری می‌گردد. این روش دو ایراد دارد؛ اول آن که زمان بر است و دوم اینکه گاهی منجر به ابهام و سردرگمی می‌شود. علاوه بر این گاهی تقسیم داده‌ها به کلمات، منجر به لوث شدن نفس تحلیل می‌گردد و در مورد آنچه باید در متن جستجو کرد نوعی شک و تردید به وجود می‌آید (دانایی‌فرد، ۱۳۸۴). روش دیگر که توسط گلیزر (۱۹۹۲) پیشنهاد شده است کدگذاری نکات کلیدی است. در این روش به جای کدگذاری تک تک کلمات، نکات کلیدی شناسایی و کدگذاری می‌شوند. لذا در این تحقیق، کدگذاری بر اساس روش گلیزر (۱۹۹۲) در قالب ۶ شبکه اصلی روش گراند تئوری یعنی پدیده محوری، شرایط علی، شرایط زمینه‌ای، شرایط مداخله‌گر، راهبردها و پیامدها انجام شد. در بخش کمی، ابتدا از مولفه‌های شناسایی شده در بخش کیفی پرسشنامه‌ای در طیف لیکرت ۵ امتیازی تدوین گردید. سپس توسط مدلسازی معادلات ساختاری با رویکرد حداقل مربعات جزئی (PLS) و نرم افزار Smart PLS، مدل ارائه شده در بخش کیفی آزمون گردید. جامعه آماری در بخش کمی، کارشناسان و کارکنان سازمان مدیریت بحران در ایران هستند که توسط فرمول کوکران، تعداد ۳۸۴ نفر به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند.

ابزار پژوهش

۱. **مصاحبه نیمه ساختاریافته:** بدین ترتیب از مصاحبه‌های نیمه ساختار یافته با خبرگان علمی شامل اساتید دانشگاهی متخصص در زمینه مدیریت بحران و کارکردهای شبکه‌های اجتماعی و همچنین خبرگان تجربی در زمینه مدیریت بحران سیل استان خوزستان که مشغول به فعالیت در این زمینه می‌باشند (مانند مدیران سازمان مدیریت بحران) استفاده شد. مصاحبه مشتمل دو بخش بوده که بخش اول، اطلاعات جمعیت شناختی خبرگان و بخش دوم سوالات اصلی مصاحبه مشتمل بر ۶ سوال می‌باشد. روش نمونه‌گیری به صورت قضاوتی است و حجم نمونه تا اشباع نظری ادامه یافت. پس از انجام مصاحبه، با تعداد ۲۰ مصاحبه به اشباع نظری رسیدیم.

۲.

یافته‌ها

در ابتدا، ویژگی‌های جمعیت شناختی خبرگان مطابق با جدول (۱) بررسی شده است. بر اساس نتایج، از میان ۲۰ نفر مصاحبه شونده، ۱۱ نفر استاد دانشگاه (خبرگان علمی) و ۹ نفر خبرگان تجربی شامل مدیران و معاونان می‌باشند. در ادامه، بخش کیفی توسط روش داده بنیاد و در سه مرحله کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی انجام شده است. در این مطالعه ابتدا محتوای کلیه مصاحبه‌ها پیاده‌سازی و مکتوب شده و سپس کدگذاری باز آنها به روش کدگذاری نکات کلیدی انجام شد. کدگذاری باز در سه مرحله کدگذاری باز مرحله اول، مرحله دوم و مرحله سوم انجام گردید. در هر مرحله، تعداد داده‌ها نسبت به مرحله قبل کاهش می‌یابد (مارکی و همکاران، ۲۰۲۰). بدین ترتیب در مجموع پس از ادغام کدهای مشابه، ۸۷ کد از کدگذاری باز مرحله سوم استخراج گردید.

کدگذاری محوری مرحله دوم تجزیه و تحلیل در روش داده بنیاد است. هدف از این مرحله برقراری رابطه بین طبقات تولید شده در مرحله کدگذاری باز است (کریسول، ۱۹۹۸). این عمل بر اساس مدل پارادایم انجام می‌شود و به نظریه پرداز کمک می‌کند تا فرآیند ایجاد نظریه را به سهولت انجام دهد. در کدگذاری محوری، کدهای تولید شده در گام قبلی، توسط ایجاد شبکه‌های ارتباطی میان این کدها به یکدیگر مرتبط می‌شوند. این فرآیند توسط تجزیه و تحلیل داده‌های بدست آمده از کدگذاری باز بدست می‌آید. بنابراین هدف از کدگذاری محوری، مرتب سازی رابطه میان هر مفهوم است (سون، ۲۰۱۱). هنگام برقراری اتصالات در شبکه، لازم است بررسی شود که این مقوله‌ها به چه صورت با یکدیگر در ارتباط هستند. این مرحله توسط تشکیل شبکه‌ها جهت ایجاد ارتباطات بین مفاهیم، مقوله‌ها و مولفه‌ها انجام شد. مطابق با نتایج بدست آمده، در نهایت ۶ شبکه اصلی، ۱۶ مولفه اصلی و ۸۷ مولفه فرعی برای کارکردهای شبکه‌های اجتماعی در کنترل بحران امنیت روانی خانواده در مرحله پس از بحران توسط تحلیل مصاحبه‌ها شناسایی گردید. بنابراین توسط کدگذاری محوری، شش شبکه اصلی به این صورت شناسایی شدند: پدیده محوری (۲ مولفه اصلی)، شرایط علی (۳ مولفه اصلی)، شرایط زمینه‌ای (۳ مولفه اصلی)، شرایط مداخله‌گر (۲ مولفه اصلی)، راهبردها (۴ مولفه اصلی) و پیامدها (۲ مولفه اصلی). نتایج کدگذاری محوری در جدول زیر ارائه شده است.

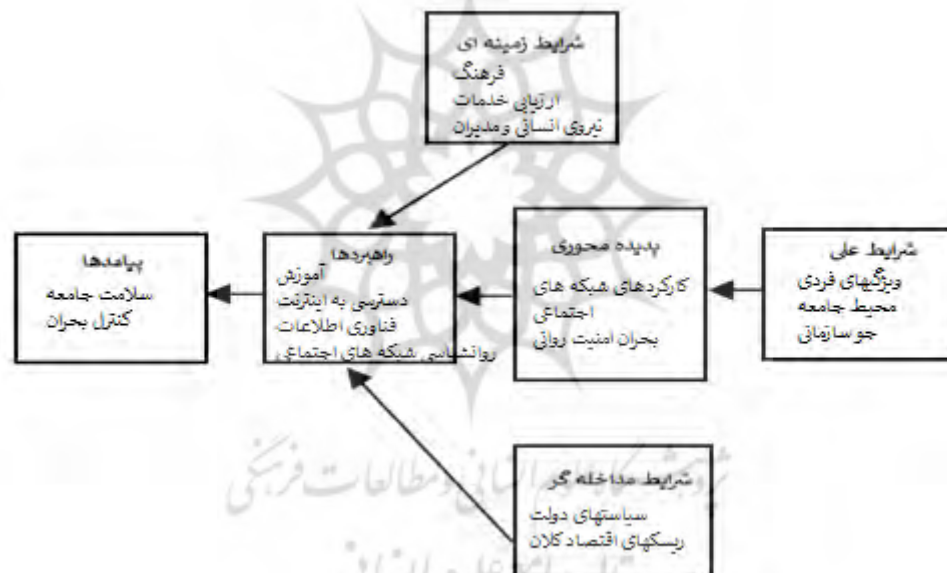
جدول ۱. نتایج کدگذاری محوری

شبکه	مولفه اصلی	مولفه فرعی
پدیده محوری	کارکردهای شبکه‌های اجتماعی	فیس بوک
		تلگرام
		اینستاگرام
		توییتر
		لینکدین
		گوگل پلاس
		اسنپ چت
بحران امنیت روانی خانواده	امنیت روانی فرزندان	افسردگی خانواده
		فشارهای روحی و روانی
		استرس در خانواده
شرایط علی	ویژگی‌های فردی	سن
		سطح تحصیلات
		داشتن فرزند
		تجربه
		رفاه جامعه
محیط جامعه	ترجیحات جامعه	

استفاده جامعه از شبکه‌های اجتماعی		
اهداف سازمان	جو سازمانی	
اموال و امکانات		
مشارکت		
نیروی کار		
سلامتی و تعادل		
پیشرفت و ترقی		
شور و هیجان		
ذهنیت مردم	فرهنگ	شرایط زمینه‌ای
فرهنگ جامعه		
فرهنگ سازمانی		
تعالی سازمانی		
فرهنگ نوآورانه		
تمدن سازمانی		
خدمات الکترونیک دولت	ارزیابی خدمات	
روانشناسی اینترنتی		
نظارت دولت به دسترسی به خدمات اینترنتی در مناطق سیل زده		
خدمات اینترنت پرسرعت		
خدمات اینترنت رایگان		
اخبار اینترنتی		
احساس مسئولیت سازمان مدیریت بحران در قبال امنیت روانی خانواده	نیروی انسانی و مدیران	
اهمیت و توجه سازمان مدیریت بحران به امنیت روانی خانواده		
تیم کاری و تصمیم‌گیری گروهی		
سیاست‌های اقتصادی	سیاست‌های دولت	شرایط مداخله گر
سیاست‌های مربوط به وزارت اطلاعات		
وجود فیلترینگ		
تحریم	ریسک‌های اقتصاد کلان	
نوسانات نرخ ارز		
نوسانات نرخ تورم		
آموزش و توسعه	آموزش	راهبردها
فرهنگ سازی اجتماعی		
تبلیغات آموزشی		
توسعه آگاهی		
بهره‌گیری از تجربیات موفق کشورهای خارجی		
آموزش مهارت‌ها و دانش و تصمیم‌گیری بر اساس دانش		

یادگیری و انطباق		
آموزش همگانی درزمینه‌های شبکه‌های اجتماعی		
ارتقاء سطح دانش کاربران و استفاده‌کنندگان شبکه‌های اجتماعی		
آموزش نیروی کار مدیریت بحران		
آموزش مدیران		
آموزش مهارت‌های اجتماعی		
آموزش مهارت‌های روانی		
دسترسی به اینترنت برای تمام شهرها و روستاها	دسترسی به اینترنت	
دسترسی به اینترنت برای تمامی اقشار جامعه		
خرید آسان اینترنت		
اطلاع‌رسانی اینترنتی به خانواده		
ارزان بودن اینترنت		
وجود اینترنت پرسرعت		
بکارگیری هوش مصنوعی	فناوری اطلاعات	
ابزارهای اینترنتی		
میزان بکارگیری فناوری اطلاعات		
مهارت‌های استفاده از فناوری اطلاعات		
توسعه فناوری اطلاعات سازمان		
وجود روانشناس آنلاین	روانشناسی شبکه‌-	
در دسترس بودن ۲۴ ساعته به روانشناس	های اجتماعی	
وجود سایت‌های روانشناسی		
سلامت روانی جامعه	سلامت جامعه	پیامدها
ایجاد انگیزه در جامعه		
ایجاد حس مطلوب جسمی و روحی در خانواده و جامعه		
از بین بردن استرس در خانواده		
اعتماد خانواده به دولت		
افزایش میل به تلاش و کوشش در خانواده		
بهبود وضعیت تحصیلی فرزندان		
از بین بردن یاس و ناامیدی		
کاهش اضطراب و نگرانی		
کاهش افسردگی		
رساندن کمک‌های مردمی به سیل‌زدگان	کنترل بحران	
ایجاد امنیت روانی در خانواده		
بازگشت به شرایط قبل از بحران		
بازسازی روحی افراد آسیب دیده		

کدگذاری انتخابی فرآیند یکپارچه سازی و بهبود مقوله‌هاست. نکته‌ای که در این مرحله از پژوهش باید مورد نظر قرار گیرد این است که در صورتی که هدف از پژوهش، تئوری سازی باشد، یافته‌ها در غالب مفاهیمی به هم مرتبط و نه صرفاً لیستی از موضوع‌ها ارائه شوند. ذکر این نکته ضروری است که همواره بیش از یک راه برای نشان دادن روابط وجود دارد. برای رسیدن به یکپارچگی مورد نظر لازم است پژوهشگر خط اصلی موضوع را تنظیم و با تعهد به آن به شرح خط اصلی داستان بپردازد. در کدگذاری انتخابی، محقق یک اصل را کشف می‌کند و بطور منظم یک دسته اصلی را با دیگر دسته‌ها مرتبط می‌کند (ژانگ و ما، ۲۰۰۹). دسته اصلی باید ویژگی‌های زیر را داشته باشد: اول توسط کدهایی که در مرحله کدگذاری محوری مرکزیت بیشتری دارند بدست آید؛ دوم باید بیشترین فراوانی را در فرآیند کدگذاری نشان دهد. سوم همه ارتباطات با مقوله‌ها باید به طور خودجوش انجام شود (هی و شی، ۲۰۰۹). نتایج کدگذاری انتخابی (مدل کیفی پژوهش) مطابق با شکل (۱) است.

شکل ۱. مدل کارکردهای شبکه‌های اجتماعی در کنترل بحران امنیت روانی خانواده (مرحله پس از بحران مطالعه موردی سیل خوزستان)

در این بخش، پرسشنامه‌ای توسط مولفه‌های شناسایی شده در بخش کیفی طراحی گردید و در اختیار نمونه آماری در بخش کمی قرار داده شد. آمار توصیفی ویژگی‌های فردی پاسخ دهندگان (در مجموع ۳۸۴ نفر) شامل فراوانی و درصد فراوانی را نشان می‌دهد. از میان نمونه آماری پاسخ دهنده به پرسشنامه، ۴۲ زن و ۵۸ درصد مرد بوده‌اند. از نظر سن، ۲۶ درصد ۲۵ تا ۳۰ سال، ۳۸ درصد ۳۱ تا ۴۰ سال، ۲۶ درصد ۴۱ تا ۵۰ سال و ۱۰ درصد ۵۱ سال به بالا بودند. همچنین از نظر تحصیلات، ۱۰ درصد فوق دیپلم، ۴۹ درصد لیسانس، ۳۳ درصد فوق لیسانس و ۷ درصد دکتری بودند. پس از گردآوری و استخراج داده‌های

پرسشنامه، ابتدا کیفیت مدل توسط مدل اندازه‌گیری بررسی شد. سپس مدل معادلات ساختاری با رویکرد حداقل مربعات جزئی (PLS) جهت آزمون مدل کیفی یا مدل کارکردهای شبکه‌های اجتماعی در کنترل بحران امنیت روانی خانواده برآورد گردید. برای بررسی کیفیت برازش مدل، شاخص‌های متعددی محاسبه می‌شوند. در ادامه این شاخص‌ها برای هر یک از متغیرهای پنهان (۶ شبکه اصلی داده بنیاد) محاسبه گردیده و در زیر نمایش داده شده‌اند. میزان آلفای کرونباخ و معیار ρ دیلون - گلدشتاین بیانگر پایایی داده‌های آماری است. از آنجا که این مقادیر بالاتر از ۰/۷ هستند، لذا پایایی قابل قبولی در داده‌ها وجود دارد. همچنین با توجه به اینکه میزان CR بالاتر از ۰/۷ و AVE بالاتر از ۰/۵ است، روایی همگرا نیز در داده‌ها وجود دارد.

جدول ۲. بررسی کیفیت برازش

متغیرهای پنهان	آلفای کرونباخ	معیار ρ دیلون - گلدشتاین	CR	AVE
پدیده محوری	۰/۸۷۸	۰/۹۱۲	۰/۸۹۵	۰/۵۷۱
شرایط علی	۰/۸۴۱	۰/۹۱۲	۰/۸۹۴	۰/۵۷۳
شرایط زمینه‌ای	۰/۸۸۲	۰/۹۱۲	۰/۸۵۹	۰/۵۶۷
شرایط مداخله گر	۰/۸۷۹	۰/۹۱۴	۰/۸۸۸	۰/۵۷۱
راهبردها	۰/۸۵۲	۰/۹۰۱	۰/۸۸۵	۰/۵۶۴
پیامدها	۰/۸۴۲	۰/۹۱۲	۰/۸۴۱	۰/۵۶۵

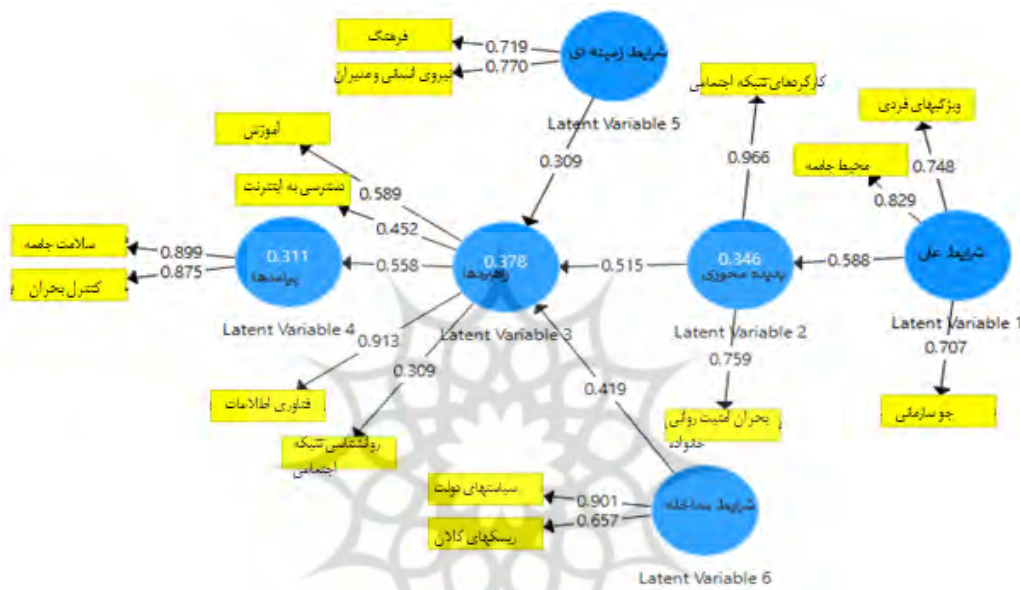
در مرحله بعد، روایی تشخیصی متغیرهای پنهان بدست آمده است. برای این منظور، ابتدا مقادیر همبستگی میان متغیرهای پنهان بدست آمده است. سپس این مقادیر در فایل اکسل کپی شده و از مقادیر AVE در فوق جذر گرفته شده است. این مقادیر جذر گرفته شده جایگزین قطر اصلی ماتریس همبستگی یا مقادیر ۱ شده‌اند. از نظر فورنل و لارکر (۱۹۸۱) جذرهای بدست آمده قابل قبول باید بیشتر از مقادیر همبستگی یک سازه با سازه‌های دیگر باشد. برای وجود روایی تشخیصی متغیرهای پنهان، باید مقادیر بدست آمده که در قطر اصلی جایگزین شده از همبستگی یک سازه با سازه‌های دیگر بیشتر باشد. همانطور که ملاحظه می‌شود این شرط در زیر وجود دارد؛ لذا روایی تشخیصی متغیرهای پنهان تایید می‌شود. بنابراین الگوها از لحاظ شاخص‌های برازش گفته شده مناسب ارزیابی می‌شود.

جدول ۳. بررسی روایی تشخیصی متغیرهای پنهان

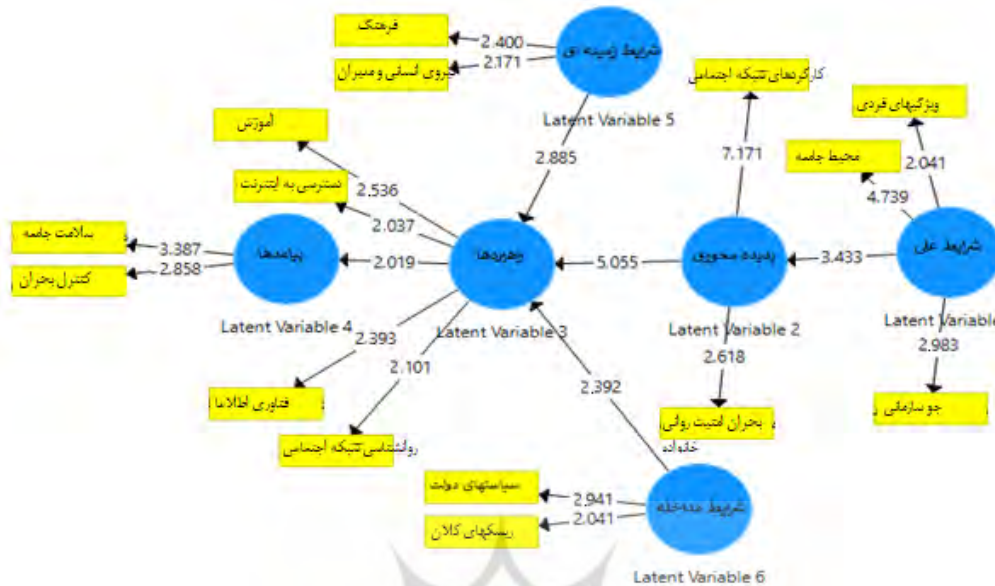
متغیرهای پنهان	پدیده محوری	شرایط علی	شرایط زمینه‌ای	شرایط مداخله گر	راهبردها	پیامدها
پدیده محوری	۰/۷۶					
شرایط علی	۰/۴۴۵	۰/۷۶				
شرایط زمینه‌ای	۰/۴۵۲	۰/۴۷۸	۰/۷۵			
شرایط مداخله گر	۰/۴۵۸	۰/۴۴۷	۰/۴۷۸	۰/۷۶		

راهبردها	۰/۴۱۱	۰/۳۹۵	۰/۴۴۲	۰/۴۵۲	۰/۷۵
پیامدها	۰/۳۵۸	۰/۴۲۸	۰/۴۴۶	۰/۴۴۸	۰/۴۱۲

نتایج بارهای عاملی و آماره t ضرایب مسیر به ترتیب به صورت شکل‌های (۲) و (۳) می‌باشد. همچنین در جدول ۴ و ۵ نتایج ضرایب مسیر بدست آمده و آماره t برای معناداری ضرایب مسیر ارائه شده است. همانطور که ملاحظه می‌شود، کلیه روابط به جز شرایط مداخله بر راهبردها در سطح احتمال ۵ درصد معنادار می‌باشند.

شکل ۲. نتایج برآورد مدل‌سازی معادلات ساختاری

شکل ۳. آماره t در مدلسازی معادلات ساختاری

جدول ۴. ضرایب مسیر و معناداری ضرایب

روابط	ضرایب مسیر	آماره t	نتیجه
شرایط علی بر پدیده محوری	۰/۵۸۸	۳/۴۳۳	معنادار
پدیده محوری بر راهبردها	۰/۵۱۵	۵/۰۵۵	معنادار
شرایط زمینه‌ای بر راهبردها	۰/۳۰۹	۲/۸۸۵	معنادار
شرایط مداخله‌گر بر راهبردها	۰/۴۱۹	۲/۳۹۲	معنادار
راهبردها بر پیامدها	۰/۵۵۸	۲/۰۱۹	معنادار

بر اساس نتایج بدست آمده، شرایط علی با بار عاملی ۰/۵۸۸ بر پدیده محوری تاثیرگذار است. پدیده محوری، شرایط زمینه‌ای و شرایط مداخله‌گر به ترتیب با بارهای عاملی ۰/۵۱۵، ۰/۳۰۹ و ۰/۴۱۹ بر راهبردها تاثیرگذار هستند و راهبردها با بار عاملی ۰/۵۵۸ بر پیامدها موثر است. از آنجا که کلیه بارهای عاملی بالای ۰/۳ هستند می‌توان گفت نتایج بدست آمده قابل قبول می‌باشند. همچنین بارهای عاملی و معناداری مولفه‌های هر شبکه در زیر ارائه شده است. در شبکه پدیده محوری، بار عاملی مولفه‌های کارکردهای شبکه‌های اجتماعی و بحران امنیت روانی خانواده به ترتیب برابر ۰/۹۶۶ و ۰/۷۵۹ می‌باشد. در شبکه شرایط علی بار عاملی مولفه‌های ویژگی‌های فردی، محیط جامعه و جو سازمانی به ترتیب برابر ۰/۷۴۸، ۰/۸۲۹ و ۰/۷۰۷ می‌باشد. در شبکه شرایط زمینه‌ای، بار عاملی مولفه‌های فرهنگ و نیروی انسانی و مدیران به ترتیب برابر ۰/۷۱۹ و ۰/۷۷۰ می‌باشد. در شبکه شرایط مداخله‌گر، بار عاملی مولفه‌های سیاست‌های دولت و ریسک‌های اقتصاد کلان به ترتیب برابر ۰/۹۰۱ و ۰/۶۵۷ می‌باشد. در شبکه راهبردها، بار عاملی مولفه‌های آموزش، دسترسی به اینترنت، فناوری اطلاعات و روانشناسی شبکه‌های اجتماعی به

ترتیب برابر ۰/۵۸۹، ۰/۴۵۲، ۰/۹۱۳ و ۰/۳۰۹ می‌باشد. همچنین در شبکه پیامدها، بار عاملی مولفه‌های سلامت جامعه و کنترل بحران به ترتیب برابر ۰/۸۹۹ و ۰/۸۷۵ می‌باشد.

جدول ۵. بارهای عاملی و آماره t مولفه‌های شبکه‌ها

شبکه	مولفه	ضرایب مسیر	آماره t	نتیجه
پدیده محوری	کارکردهای شبکه‌های اجتماعی	۰/۹۶۶	۷/۱۷۱	معنادار
	بحران امنیت روانی خانواده	۰/۷۵۹	۲/۶۱۸	معنادار
شرایط علی	ویژگی‌های فردی	۰/۷۴۸	۲/۰۴۱	معنادار
	محیط جامعه	۰/۸۲۹	۴/۷۳۹	معنادار
شرایط زمینه‌ای	جو سازمانی	۰/۷۰۷	۲/۹۸۳	معنادار
	فرهنگ	۰/۷۱۹	۲/۴۰۰	معنادار
	ارزیابی خدمات	-	-	حذف به دلیل بار عاملی کمتر از ۰/۳
شرایط مداخله	نیروی انسانی و مدیران	۰/۷۷۰	۲/۱۷۱	معنادار
	سیاست‌های دولت	۰/۹۰۱	۲/۹۴۱	معنادار
راهبردها	ریسک‌های اقتصاد کلان	۰/۶۵۷	۲/۰۴۱	معنادار
	آموزش	۰/۵۸۹	۲/۵۳۶	معنادار
پیامدها	دسترسی به اینترنت	۰/۴۵۲	۲/۰۳۷	معنادار
	فناوری اطلاعات	۰/۹۱۳	۲/۳۹۳	معنادار
	روانشناسی شبکه‌های اجتماعی	۰/۳۰۹	۲/۱۰۱	معنادار
	سلامت جامعه	۰/۸۹۹	۳/۳۸۷	معنادار
	کنترل بحران	۰/۸۷۵	۲/۸۵۸	معنادار

بحث و نتیجه‌گیری

در فرآیند دگرگونی و تحولات موجود در فضای سایبری، هدف و مبنای اصلی اینترنت، برداشتن فواصل جغرافیایی در میان انسان‌ها در سراسر دنیا و ایجاد تغییر و تحولات در عرصه‌های ارتباطی و تبادلات اطلاعاتی است. بروز بحران‌هایی در طبیعت مانند سیل و زلزله، می‌تواند امنیت روانی خانواده‌ها را تحت تاثیر قرار دهد. با ظهور بحران‌هایی که در سال‌های اخیر اتفاق افتاده است، مانند سیل استان خوزستان که بسیاری از خانواده‌ها را بی سرپناه ساخت، موضوع احساس امنیت روانی خانواده‌ها در پس از بحران اهمیت بیشتری یافت. بر این اساس، پژوهش حاضر با هدف تدوین مدل کارکردهای شبکه‌های اجتماعی در کنترل بحران امنیت روانی خانواده (مرحله پس از بحران مطالعه موردی سیل خوزستان) انجام گردید. این مطالعه در دو بخش کیفی و کمی در جهت شناسایی مولفه‌ها و ارائه مدل کیفی توسط روش داده بنیاد و آزمون مدل توسط معادلات ساختاری انجام گردید. بر اساس نتایج بخش کیفی، ۶ شبکه اصلی، ۱۶ مولفه اصلی و ۸۷ مولفه فرعی برای کارکردهای شبکه‌های اجتماعی در کنترل بحران امنیت روانی خانواده

توسط تحلیل مصاحبه‌ها و به روش داده بنیاد شناسایی گردید. پدیده محوری یک صورت ذهنی از پدیده-ای است که اساس فرآیند را تشکیل می‌دهد. پدیده محوری در این مطالعه توسط مولفه‌های اصلی کارکردهای شبکه‌های اجتماعی و بحران امنیت روانی خانواده تعریف شد. کارکردهای شبکه‌های اجتماعی در کنترل بحران امنیت روانی خانواده در مرحله پس از بحران سیل خوزستان توسط کارکردهای شبکه‌های اجتماعی و بحران امنیت روانی خانواده شرح داده می‌شود. شبکه‌های اجتماعی که می‌توانند برای کنترل بحران به کار برده شوند شامل فیس بوک، تلگرام، اینستاگرام، توئیتر، لینکدین، گوگل پلاس و اسنپ چت می‌باشند که از معروف‌ترین و پرکاربردترین شبکه‌های اجتماعی هستند. همچنین بحران امنیت روانی خانواده شامل امنیت روانی فرزندان، افسردگی، فشارهای روحی و روانی و استرس است که باید شبکه‌های اجتماعی و کارکردهای آنها در این راستا قدم بردارد. شرایط علی عواملی هستند که بر پدیده محوری تاثیرگذارند. شرایط علی در این پژوهش توسط مولفه‌های ویژگی‌های فردی، محیط جامعه و جو سازمانی شرح داده شد. در این مطالعه، شرایط علی که به صورت علت و معلولی کارکردهای شبکه‌های اجتماعی را در کنترل بحران امنیت روانی خانواده نشان می‌دهد، ویژگی‌های فردی، محیط جامعه و جو سازمانی است. ویژگی‌های فردی هم می‌تواند ویژگی‌های فردی افراد جامعه و هم ویژگی‌های فردی مدیران و کارکنان سازمان مدیریت بحران باشد. لذا افراد جامعه و یا کارکنان و مدیران با داشتن سن، تجربه، فرزند و تحصیلات متفاوت، شرایط مختلفی را از نظر کنترل بحران امنیت روانی تجربه می‌کنند. محیط جامعه نیز توسط رفاه جامعه، ترجیحات جامعه و استفاده جامعه از شبکه‌های اجتماعی تعریف شده است. جامعه-ای که از شبکه‌های اجتماعی به صورت همگانی استفاده می‌کند؛ در شرایط بحرانی همگی به سمت شبکه‌های اجتماعی سوق پیدا می‌کنند تا از اخبار روزانه مطلع شوند. لذا ترجیحات اکثریت افراد جامعه بر مبنای استفاده از شبکه‌های اجتماعی در تمامی شرایط است. این موضوع رفاه جامعه را نیز در پیش دارد که با سهولت و سرعت بیشتری می‌توانند به خواسته‌های خود در مورد کنترل بحران امنیت روانی دست یابند. جو سازمانی نیز توسط مولفه‌های اهداف سازمان، اموال و امکانات، مشارکت، نیروی کار، سلامتی و تعادل، پیشرفت و ترقی و شور و هبجان تعریف شده است. جو سازمانی بیشتر از منظر سازمان مدیریت بحران موضوع را مورد بررسی قرار می‌دهد. لذا این سازمان باید دارای معیارهای گفته شده در میان کارکنان و مدیران باشد تا بتواند کنترل امنیت روانی خانواده را به کمک شبکه‌های اجتماعی به نحو مطلوب‌تری مدیریت نماید. شرایط زمینه‌ای نیز شرایط خاصی هستند که بر راهبردها تاثیر می‌گذارند. شرایط زمینه‌ای توسط مولفه‌های فرهنگ، ارزیابی خدمات و نیروی انسانی و مدیران تعریف شد. شرایطی که زمینه ساز کنترل امنیت روانی خانواده در دوران پس از بحران سیل استان خوزستان توسط شبکه‌های اجتماعی هستند، فرهنگ، ارزیابی خدمات و نیروی انسانی و مدیران تعریف شده است. لذا ذهنیت مردم، فرهنگ جامعه، فرهنگ سازمانی، تعالی سازمانی، فرهنگ نوآورانه و تمدن سازمانی، عواملی هستند که همگی در مولفه فرهنگ جای می‌گیرند و زمینه ساز استفاده از شبکه‌های اجتماعی برای کنترل امنیت روانی می‌باشند. خدماتی که از سوی دولت و سازمان‌ها برای امنیت روانی خانواده توسط شبکه‌های اجتماعی صورت می‌گیرد نیز زمینه ساز این موضوع است. لذا خدمات الکترونیک دولت، روانشناسی اینترنتی، نظارت دولت به دسترسی به خدمات اینترنتی در مناطق سیل زده، خدمات اینترنت پرسرعت و

رایگان و اخبار اینترنتی، عواملی هستند که خدمات را با سهولت بیشتری برای خانواده‌های بحران زده از سیل در اختیار قرار می‌دهد. نیروی انسانی و مدیران به ویژه مدیران سازمان مدیریت بحران و دولت نیز با احساس مسئولیت، اهمیت و توجه و وجود تیم کاری و تصمیم‌گیری گروهی در مورد بحران، می‌توانند با کمک شبکه‌های اجتماعی در کنترل بحران امنیت روانی خانواده تاثیرگذار باشند. شرایط مداخله‌گر شرایط زمینه‌ای عمومی هستند که بر راهبردها تاثیر می‌گذارند. شرایط مداخله‌گر توسط مولفه‌های سیاست‌های دولت و ریسک‌های اقتصاد کلان تعریف شد. شرایط مداخله‌گر که از بیرون از محیط مورد مطالعه قرار دارد نیز عوامل مهمی هستند که بر این بحران و کنترل آن نقش موثری دارند. سیاست‌های دولت که توسط مولفه‌های سیاست‌های اقتصادی، سیاست‌های وزارت ارتباطات و فن آوری اطلاعات و فیلترینگ تعریف می‌شود، عوامل مهمی هستند که در این میان نقش عمده دارند. دولت با سیاست‌های خود چه به صورت پولی و مالی، منجر به ایجاد و یا برطرف نمودن مشکلات اقتصادی کشور می‌شود که می‌تواند در کنترل و یا شدت بخشیدن به بحران نقش موثر داشته باشد. در این میان سیاست‌های وزارت ارتباطات و فن آوری اطلاعات و همچنین فیلترینگ، عوامل بسیار مهمی هستند که دسترسی به خدمات اینترنتی را برای کاربران و افراد جامعه محدود کرده و مشکلاتی برای افراد به وجود آورده است. راهبردها کنش‌ها یا بر هم کنش‌های خاصی هستند که از پدیده محوری منتج می‌شوند و توسط مولفه‌های آموزش، دسترسی به اینترنت، فناوری اطلاعات و روانشناسی شبکه‌های اجتماعی تعریف شد. برای آن که شبکه‌های اجتماعی بتوانند دارای بهترین کارکرد در راستای کنترل بحران امنیت روانی خانواده در شرایط پس از بحران سیل باشند، آموزش، دسترسی به اینترنت، فناوری اطلاعات و روانشناسی شبکه‌های اجتماعی استراتژی‌های مهمی در این راستا است. توسط آموزش همگانی، یادگیری، توسعه آگاهی، یادگیری از کشورهای موفق، آموزش مهارت‌های اجتماعی، آموزش مدیران و غیره می‌توان به بهبود و کنترل امنیت روانی خانواده در شرایط گفته شده امیدوار بود. دسترسی به اینترنت توسط مولفه‌های دسترسی به اینترنت برای تمام شهرها و روستاها، دسترسی به اینترنت برای تمامی اقشار جامعه، خرید آسان اینترنت، اطلاع رسانی اینترنتی به خانواده، ارزان بودن اینترنت و وجود اینترنت پرسرعت تعریف گردید. این مولفه نشان می‌دهد که تمامی اقشار جامعه چه کم درآمد و چه با درآمد بالا و همچنین ساکن در تمامی شهرها و روستاها باید از خدمات اینترنت ارزان، آسان و پرسرعت بهره‌مند باشند تا بتوانند از مزایای موجود در اینترنت و شبکه‌های اجتماعی استفاده نمایند. فناوری اطلاعات توسط مولفه‌های بکارگیری هوش مصنوعی، ابزارهای اینترنتی، میزان بکارگیری فناوری اطلاعات، مهارت‌های استفاده از فناوری اطلاعات و توسعه فناوری اطلاعات سازمان تعریف شد که نشان می‌دهد برای افزایش کارکردهای شبکه اجتماعی در این امر مهم، باید فناوری اطلاعات در سازمان‌ها و به طور کلی جامعه پیاده‌سازی شود. روانشناسی شبکه‌های اجتماعی نیز باید در همه ساعات و همه جای منطقه بحران زده در دسترس باشد و توسط مولفه‌های وجود روانشناس آنلاین، در دسترس بودن ۲۴ ساعته به روانشناس و وجود سایت‌های روانشناسی تعریف می‌شود. پیامدها خروجی‌های حاصل از استخدام راهبردها هستند. پیامدها در این پژوهش توسط مولفه‌های سلامت جامعه و کنترل بحران شرح داده شد. در نهایت، پیامدها توسط سلامت جامعه و کنترل بحران شرح داده شدند. لذا در صورتی که کارکردهای شبکه‌های اجتماعی مورد توجه قرار گیرد، می‌توان به سلامت جامعه و کنترل بحران دست یافت. سلامت جامعه شامل سلامت روانی، انگیزه، حس مطلوب،

نداشتن استرس، اعتماد به دولت، میل به تلاش، بهبود وضعیت تحصیلی فرزندان، عدم یاس و ناامیدی، کاهش اضطراب و نگرانی و کاهش افسردگی می‌باشد. همچنین کنترل بحران توسط رساندن کمک‌های مردمی به سیل زدگان، ایجاد امنیت روانی در خانواده، بازگشت به شرایط قبل از بحران و بازسازی روحی افراد آسیب دیده تعریف می‌شود که این عوامل همگی در راستای استفاده از خدمات شبکه‌های مجازی برای کنترل بحران قابل دسترسی هستند.

پس از شناسایی مولفه‌های مدل کارکردهای شبکه‌های اجتماعی در کنترل بحران امنیت روانی خانواده، توسط معادلات ساختاری با رویکرد حداقل مربعات جزئی (PLS)، مدل کیفی ارائه شده جهت بدست آوردن ضرایب مسیر و معناداری ضرایب، آزمون گردید. بر اساس نتایج بدست آمده، شرایط علی عامل مهمی برای تاثیرگذاری بر پدیده محوری است. همچنین راهبردها، برای دستیابی به پیامدهای گفته شده تاثیر بالایی دارد. لذا برای آن که بتوان به پدیده محوری با اصلی دست یافت، باید ابتدا به ویژگی‌های شخصیتی و فردی، محیط جامعه و جو سازمانی توجه نمود. همچنین راهبردها شامل آموزش، دسترسی به اینترنت، فناوری اطلاعات و روانشناسی شبکه‌های اجتماعی می‌تواند منجر به دستیابی به پیامدهای کارکردهای شبکه‌های اجتماعی موثر بر کنترل بحران امنیت روانی خانواده در مرحله پس از بحران شود. همچنین از میان مولفه‌های شرایط علی، مهم‌ترین عامل محیط جامعه است. از میان مولفه‌های پدیده محوری، کارکردهای شبکه اجتماعی اهمیت بیشتری دارد. از میان مولفه‌های شرایط زمینه‌ای، نیروی انسانی و مدیران عامل مهم‌تری است. در شرایط مداخله‌گر، سیاست‌های دولت دارای اهمیت زیاد است. در راهبردها، فناوری اطلاعات بالاترین اهمیت را داشته و در پیامدها، سلامت جامعه مهم‌ترین پیامد کارکردهای شبکه‌های اجتماعی موثر بر کنترل بحران امنیت روانی خانواده در مرحله پس از بحران می‌باشد. نتایج این مطالعه با مطالعات روشو و همکاران (۲۰۲۱)، سعیدی (۱۳۹۹)، همایونی مقدم (۱۳۹۶) و صلواتیان و مهربان (۱۳۹۵) همخوانی دارد. همچنین دی ولف و نورد بو (۲۰۰۰) در بررسی تاثیرات روانی بحران بر افراد، بر این نکته تاکید کرده‌اند که واکنش‌های افراد در بحران‌های مختلف از جمله سیل، زلزله، طوفان، حوادث تروریستی و تصادفات مربوط به حمل و نقل زمینی، ریلی و هوایی، تا حدود زیادی شبیه به هم و قابل پیش بینی است. در شرایط بحرانی نیز نیاز شدید افراد به دریافت اطلاعات، وابستگی به رسانه‌ها و تمایل ذهنی برای بازگشت به شرایط عادی پیش از بحران، محیط بینامتنی را فراهم می‌آورد که امکان شکل‌گیری فضای مجازی مبتنی بر شبکه‌های اطلاع‌رسانی - ارتباطی تسهیل شده و اثربخش، مداخله در بحران و بهبود عوارض روانی آن را افزایش می‌دهد. بحران‌ها اغلب موجب گسیخته شدن شبکه روابط بین فردی و اختلال در کارکرد نهادهای اجتماعی و خدماتی می‌شوند. در این شرایط امکان مداخلات فردی و ارائه خدمات روان‌شناختی به افراد بحران زده در عمل از بین می‌رود. بنابراین بهره‌گیری از ظرفیت رسانه‌ها و شبکه‌های مجازی، برای مداخله در سطح اجتماعی و شکل‌دهی به فضای مجازی امدادی می‌تواند از عوارض روانی بحران بکاهد و شرایط را برای بهبود وضعیت و حرکت به سوی وضعیت مطلوب فراهم آورد (لوکازوسکی، ۱۹۹۹). روشو و همکاران (۲۰۲۱) در پژوهشی تحت عنوان واکنش رسانه‌های اجتماعی و ارتباطات بحران در طی بیماری همه‌گیر کووید ۱۹ نشان دادند که واکنش رسانه‌های اجتماعی در زمان بیماری کووید ۱۹ منجر به افزایش مدیریت ریسک توسط مدیریت بحران

شده است. ویلودر و کریادو (۲۰۲۰) در پژوهشی تحت عنوان نقش مدیریت بحران در رسانه‌های اجتماعی: درک رفتار بازیگران در سیل ناگهانی جزیره مایورکا ۲۰۱۸ نشان دادند که بهبود هماهنگی برای تأثیرگذاری بر رفتار مخاطب در طول بحران‌ها متفاوت است. ساروج و پال (۲۰۲۰) در مطالعه خود تحت عنوان استفاده از شبکه‌های اجتماعی در مدیریت بحران به این نتیجه رسیدند که پست‌های مختلف رسانه‌های اجتماعی می‌توانند به دولت‌ها و سایر دستگاه‌های اجرایی در جهت اقدامات برای مدیریت بحران کمک کنند. سعیدی (۱۳۹۹) در پژوهش خود تحت عنوان بررسی مولفه‌های احساس امنیت روانی خانواده‌های ایرانی و آسیب‌شناسی آن در خرده نظام‌های خانواده و فرآیند رشدی فرزندان نشان داد که عواملی چون ارتباطات حلقوی خانوادگی امنیت آور، امنیت خانواده نتیجه کارکرد سالم و منظم، رشد اخلاقی مبتنی بر تلاش، اخلاق و برنامه و امنیت خانواده نتیجه کارکرد سالم و منظم نقش محوری در احساس امنیت و رشد فرزندان خانواده‌های ایرانی دارند. سپهری و همکاران (۱۳۹۸) در مطالعه خود تحت عنوان بررسی کارکردها و پیامدهای شبکه‌های اجتماعی در ایران (مورد مطالعه استان اردبیل) نشان دادند که پیامدهای منفی شبکه‌های اجتماعی شامل مواردی هم‌چون افزایش شایعه‌پراکنی، اخبار کذب، نقض حریم خصوصی، انزوا و دور ماندن از محیط‌های واقعی، افراد با هویت‌های جعلی و سوء استفاده از دیگران، تغییر سبک زندگی و تحمیل عادت‌های غلط می‌باشند. صلواتیان و مهربان (۱۳۹۵) در مطالعه خود تحت عنوان کارکرد رسانه‌های اجتماعی در مدیریت بحران زلزله احتمالی شهر تهران به این نتیجه رسیدند که الزامات مدیریتی در به کارگیری رسانه‌های اجتماعی در بحران شامل ۵ الزام کلیدی بهبود زیرساخت‌های ارتباطی، برنامه‌ریزی هدفمند، اعتمادسازی، نیازبایی، نیازسنجی و پاسخگویی، امداد و نجات است. همچنین چالش‌های مدیریتی و رسانه‌های اجتماعی در زمینه استفاده از این رسانه‌ها شامل چالش ساختاری حاکمیت، چالش امنیت، چالش مدیریت فضا و کنترل افکار عمومی و چالش گمنامی کاربران هستند.

بر اساس نتایج بدست آمده پیشنهاد می‌شود در مرحله پس از بحران‌هایی مانند سیل خوزستان اینترنت در اختیار افراد جامعه قرار گیرد تا بتوانند از طریق شبکه‌های اجتماعی، اخبار و اطلاعات را سریع دریافت نمایند. جامعه باید آمادگی پذیرش شبکه‌های اجتماعی را داشته باشد؛ لذا برای این امر، دولت باید فرهنگ سازی لازم را برای استفاده از شبکه‌های اجتماعی در میان مردم بوجود آورد. همچنین شهرداری‌ها با اقدامات خود باید رفاه و ترجیحات جامعه را مورد توجه قرار دهند. مدیران سازمان مدیریت بحران باید دارای حس احساس مسئولیت و توجه به وضعیت پیش آمده باشند. لذا افرادی به عنوان مدیر و نیروی کار در این سازمان باید به کار گرفته شوند که صلاحیت لازم را برای این امر مهم در شرایط بحران داشته باشند. دولت باید برای شرایط بحران و مقابله با ایجاد بحران امنیت روانی خانواده‌ها، مساله فیلترینگ را تجدید نظر کرده و همچنین سیاست‌های اقتصادی را به نحو مطلوب‌تر و با اقتصاددانان خبره و توانمند به انجام رساند. ابزارهای اینترنتی و فناوری‌های مدرن باید در سازمان مدیریت بحران بکار گرفته شوند و همچنین به مرور با شبکه‌های اجتماعی به افراد جامعه اطلاع‌رسانی نمایند. همچنین لازم است تیم روانشناسی در اختیار سازمان مدیریت بحران قرار گیرد تا وضعیت روانی و سلامت روحی خانواده‌ها را در دوران پس از بحران کنترل نمایند.

ملاحظات اخلاقی

در این پژوهش موازین اخلاقی شامل اخذ رضایت آگاهانه، تضمین حریم خصوصی و رازداری رعایت شد.

مشارکت نویسندگان

همه نویسندگان این پژوهش در طراحی، مفهوم‌سازی، روش‌شناسی، گردآوری داده‌ها، تحلیل آماری داده‌ها، پیش‌نویس، ویراستاری و نهایی‌سازی نقش یکسانی داشتند.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله از همه کسانی که در این پژوهش همکاری کردند اساتید عزیز و مشارکت‌کنندگان گرامی تقدیر و تشکر به عمل می‌آید.

تعارض منافع

لازم به ذکر است نویسندگان هیچگونه تعارض منافی ندارند.

منابع

- بخشی، بهاره، نصیری، بهاره، بختیاری، آمنه، و طاهریان، مریم. (۱۳۹۲). نقش و کارکرد شبکه‌های اجتماعی (مطالعه موردی شبکه اجتماعی کفه‌م‌ام، شبکه‌ای برای مادران و کودکان). پژوهشنامه زنان، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۴(۲)، ۵۹-۳۷.
- دانایی‌فرد، حسن. (۱۳۸۴). تئوری پردازی با استفاده از رویکرد استقرایی: استراتژی مفهوم‌سازی تئوری بنیادی، دانشور رفتار، ۱۲(۱۱)، ۷۰-۵۷.
- دانایی‌فرد، حسن، و امامی، سید مجتبی. (۱۳۸۶). استراتژی‌های پژوهش کیفی: تاملی بر نظریه پردازی داده بنیاد، اندیشه مدیریت، ۱(۲)، ۹۷-۶۹.
- رضایی بایندر، محمدرضا، و احمدی، ثریا. (۱۳۸۷). نقش رسانه‌های گروهی در کاهش عوارض روان‌شناختی ناشی از بحران و ایجاد آرامش در جامعه، پژوهش‌های ارتباطی، ۱۵(۵۶)، ۱۱۸-۹۵.
- سپهری، محمداقرا، فرنام، محمد، و علایی، محسن. (۱۳۹۸). بررسی کارکردها و پیامدهای شبکه‌های اجتماعی در ایران (مورد مطالعه استان اردبیل). مطالعات جامعه‌شناسی، ۱۱(۴۴)، ۱۳۶-۱۲۱.
- سعیدی، میلاد. (۱۳۹۹). بررسی مولفه‌های احساس امنیت روانی خانواده‌های ایرانی و آسیب‌شناسی آن در خرده‌نظام‌های خانواده و فرآیند رشدی فرزندان، فصلنامه فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی، ۱۱(۴۱)، ۲۳۴-۲۱۱.
- صدیق بنای، هلن. (۱۳۸۷). آشنایی با شبکه‌های اجتماعی، تهران: مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ای همشهری.

صلواتیان، سیاوش، و مهربان، فاطمه. (۱۳۹۶). کارکرد رسانه‌های اجتماعی در مدیریت بحران زلزله احتمالی شهر تهران، فصلنامه دانش پیشگیری و مدیریت بحران، ۶(۱). ۹-۲۲.

همایونی مقدم، فاطمه. (۱۳۹۶). نقش شبکه‌های اجتماعی در مدیریت بحران، فصلنامه روزنامه نگاری الکترونیک، ۳(۱).

References

- Abraído-Lanza, A.F., Echeverría, S.E., Flo rez, K.R., (2016). Latino immigrants, acculturation, and health: promising new directions in research. *Annu. Rev. Public Health* 37, 219-236.
- Anderson, B.A., (2006). Crisis management in the Australian tourism industry: preparedness, personnel and postscript. *Tour. Manag.* 27 (6), 1290–1297.
- Atmaca, S., Schoors, K. & Verschelde, M. (2017). Bank loyalty, social networks and crisis, *Journal of Banking & Finance*, 112.
- Bahesi, B., Nasiri, B., Bakhtiyari, A., Taherian, M. (2013). The role and function of social networks (a case study of Kafhe Mam social network for mothers and children). *Women's Research Journal*, 4(2), 37-59. [In Persian]
- Castells, Manuel. (2009). *Communication Power*. Oxford University Press.
- Coombs, W.T., (2012). *Ongoing Crisis Communication*. Sage Publications, Thousand Oaks, CA.
- Coombs, W.T., Holladay, S. (2005). Exploratory study of stakeholder emotions: Affect and crisis. In N.M.Ashkanasy, W.J.Zerbe, & C.E.J.Hartel (Eds.), *Research on emotion in organizations: Volume 1: The effect of affect in organizational settings* (pp. 271-288). New York, NY: Elsevier.
- Creswell, (1998). *Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing Among Five Traditions*. Sage, Thousand Oaks, CA.
- Danayi-Fard, H. (2005). Theory building using inductive approach: Basic theory conceptualization strategy. *Behavioral Sciences Knowledge*, 12(11), 57-70. [In Persian]
- Danayi-Fard, H., Emami, S. M. (2007). Qualitative research strategies: A reflection on data-based theory. *Management Thought*, 1(2), 69-97. [In Persian]
- De Widt, D., & Panagiotopoulos, P. (2018). Informal networking in the public sector: Mapping local government debates in a period of austerity. *Government Information Quarterly*, 35(3), 375–388.
- Dempsey, A. E., O'Brien, K. D., Tiarniyu, M. F., & Elhai, J. D. (2019). Fear of missing out (FoMO) and rumination mediate relations between social anxiety and problematic Facebook use, *Addictive Behaviors Reports*, 9.
- DeWolfe, Deborah J. (Author) and Nordboe, Diana (Editor). (2000). *Field Manual for mental health and human service workers in major disasters*. Center for Mental Health Services, Substance Abuse and Mental Health Services Administration, USA.
- Fornell, C., & Larcker, D. (1981). Evaluating structural equation modeling with unobserved variables and measurement error. *Journal of Marketing Research*, 18(1), 39-50.
- Garratt, R., Keister, T., (2009). Bank runs as coordination failures: An experimental study. *Journal of Economic Behavior & Organization* 71 (2), 300–317.
- Gascó, M., Bayerl, P.S., Deneff, S., & Akhgar, B. (2017). What do citizens communicate about during crises? Analyzing twitter use during the 2011 UK riots. *Government Information Quarterly*, 34, 635–645.
- Glasser, B. (1992). *Emergence is forcing: Basics of grounded theory analysis*, CA: Sociology Dress.

- González- Bailón, S., Borge- Holthoef, J., & Moreno, Y. (2013). Broadcasters and hidden Influentials in online protest diffusion. *American Behavioral Scientist*, 57(7).
- He, Y. & Shi, D. (2009). Study on Grounded Theory in Social Surveys, 5, 46-48.
- Hildebrand, B. (2004). Gemeinsames Ziel, verschiedene Wege: Grounded Theory und Objektive Hermeneutik im Vergleich. *Sozialer Sinn*, 4(2), 177-194.
- Israeli, A.A., Mohsin, A., Kumar, B., 2011. Hospitality crisis management practices: the case of Indian luxury hotels. *Int. J. Hosp. Manag.* 30 (2), 367-374.
- Jin, Y., Pang, A., Cameron, G.T., 2012. Toward a publics-driven, emotion-based conceptualization in crisis communication: Unearthing dominant emotions in multistaged testing of the Integrated Crisis Mapping (ICM) Model. *J. Public Relat. Res.* 24, 266-298.
- Kamoche, K., (2003). Riding the typhoon: the HR response to the economic crisis in Hong Kong. *Int. J. Hum. Resour. Manag.* 14 (2), 199-221.
- Kiss, H. J., Rodriguez-Lara, I., Rosa-García, A., (2014). Do social networks prevent or promote bank runs? *Journal of Economic Behavior & Organization* 101, 87-99.
- Lai, L. S., & Turban, E. (2008). Group's formation and operations in the Web 2.0 environment and social networks, *Group Decision and Negotiation*. 17 (5), P.p: 387-402.
- Lee, H., & Cho, C. H. (2020). Digital advertising: present and future prospects. *International Journal of Advertising*, 39(3), 332-341.
- Lee, S., Choi, S., Jung, M., (2014). Ethnic variation in access to health care of Asian Americans who are not U.S. citizens: Chinese, Korean, and Vietnamese ethnic groups. *J. Health Care Poor Underserved* 25, 577-590.
- Lukaszewski, James E. (1999). Seven dimensions of crisis communication management: a strategic analysis and planning model, As Published in *Ragan's Communications Journal*.
- Markey, K., Tilki, M. & Taylor, G. (2020). Practicalities in doctorate research of using grounded theory methodology in understanding nurses' behaviours when caring for culturally diverse patients, *Nurse Education in Practice*, 44.
- Marwick, A.E., & Boyd, D. (2011). I tweet honestly, I tweet passionately: Twitterusers, context collapse, and the imagined audience. *New Media & Society*, 13, 114-133.
- Nabi, R. L., Prestin, A., & So, J. (2013). Facebook friends with (health) benefits?. Exploring social networking site use and perceptions of social support, stress, and well-being. *Cyberpsychology, Behavior and Social Networking*, 16(10), 721-727.
- Oberst, U., Wegmann, E., Stodt, B., Brand, M., & Chamarro, A. (2017). Negative consequences from heavy social networking in adolescents: The mediating role of fear of missing out. *Journal of Adolescence*, 55, 51-60.
- Oh, H. & Jeong, C.H. (2017). Korean immigrants don't buy health insurance: The influences of culture on self-employed Korean immigrants focusing on structure and functions of social networks, *Social Science & Medicine*, 191, 194-201.
- Oh, H. J., Ozkaya, E., & LaRose, R. (2014). How does online social networking enhance life satisfaction? The relationships among online supportive interaction, affect, perceived social support, sense of community, and life satisfaction. *Computers in Human Behavior*, 30, 69-78.
- Panagiotopoulos, P., Bowen, F., & Brooker, P. (2017). The value of social media data: Integrating crowd capabilities in evidence- based policy. *Government Information Quarterly*, 34(4), 601-612.

- Reuter, C., Heger, O., & Pipek, V. (2013). Combining real and virtual volunteers through social media. Proceedings of the 10th international ISCRAM conference. Germany: Baden- Baden.
- Rezaei Bayandor, M., Ahmadi, S. (2008). The role of group media in reducing psychological effects of crisis and creating peace in society. *Communication Research*, 15(56), 95-118. [In Persian]
- Rusho, A., Ahmed, A. & Sadri, A.M. (2021). Social media response and crisis communications in active shootings during COVID-19 pandemic, *Transportation Research Interdisciplinary Perspectives*, 11.
- Saedi, M. (2020). Examining the components of psychological security in Iranian families and its pathology in family subsystems and children's developmental process. *Counseling and Psychotherapy Culture Journal*, 11(41), 211-234. [In Persian]
- Salavatian, S., Mehraban, F. (2017). The function of social media in managing the potential earthquake crisis in Tehran. *Journal of Disaster Prevention and Management Knowledge*, 6(1), 9-22. [In Persian]
- Saroj, A. & Pal, S. (2020). Use of social media in crisis management: A survey, *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 48.
- Schotter, A., & Yorulmazer, T., (2009). On the dynamics and severity of bank runs: An experimental study. *Journal of Financial Intermediation* 18 (2), 217–241.
- Sedighi Banaei, H. (2008). Introduction to social networks. Tehran: Hamshahri Media Studies and Research Center. [In Persian]
- Seeger, M.W., Sellnow, T.L., Ulmer, R.R., 1998. Communication, organization and crisis. In: Roloff, M.E. (Ed.), *Communication Yearbook* 21. Sage, Thousand Oaks, CA.
- Sepehri, M. B., Farnam, M., Alaei, M. (2019). Examining the functions and consequences of social networks in Iran (a case study of Ardabil province). *Sociological Studies*, 11(44), 121-136. [In Persian]
- Song, M., Kim, J., Kim, Y., & Jung, K. (2015). Does the provision of emergency information on social media facilitate citizen participation during a disaster? *International Journal of Emergency Management*, 11(3), 224–239.
- Spence, P.R., Lachlan, K.A., Lin, X., & del Greco, M. (2015). Variability in twitter content across the stages of a natural disaster: Implications for crisis communication. *Communication Quarterly*, 63(2), 171–186.
- Strauss, A. & Corbin, J. (1994). Grounded theory methodology: an overview, in Denzin, N. and Lincoln, Y. (Eds), *Handbook of Qualitative research*, N.P: Sage publications.
- Sun, X. (2011). Grounded theory: theory-development in in-depth interview research. *J. Xi'an Jiaot. Univ.* 31(6), 87-92.
- Tandoc, E.C., Takahashi, B., 2016. Log in if you survived: Collective coping on social media in the aftermath of Typhoon Haiyan in the Philippines. *New Media & Society* 19, 1778–1793.
- Townsend, K., Wilkinson, A., (2013). Contingent management plans awaiting a contingency: the GFC and workplace change in the Australian hotels sector. *Asia Pac. Bus. Rev.* 19 (2), 266–278.
- Villodre, J. & Criado, I. (2020). User roles for emergency management in social media: Understanding actors' behavior during the 2018 Majorca Island flash floods, *Government Information Quarterly*, 37(4).
- Wagner, S.M., Lukassen, P. & Mahlendorf, M. (2010). Misused and missed use — Grounded Theory and Objective Hermeneutics as methods for research in industrial marketing, *Industrial Marketing Management*, 39(1), 5-15.

- Wang, J., Wu, X., (2018). Top-down or outside-in? Culturally diverse approaches to hotel crisis Planning. *J. Hosp. Tour. Manag.* 36, 76–84.
- Wu, X., Lin, L. & Wang, J. (2021). When does breach not lead to violation? A dual perspective of psychological contract in hotels in times of crisis, *International Journal of Hospitality Management*, 95.
- Wukich, C., Hu, Q., & Siciliano, M.D. (2019). Cross –sector emergency information networks on social media: Online bridging and bonding communication patterns. *American Review of Public Administration*, 49(7), 825–839.
- Yildiz, M., & Demirhan, K. (2016). Analysis and comparison of the role of local governments with other policy actors in disaster relief via social media: The case of Turkey (2016) In U. Sadioglu, & K. Dede (Eds.). *Theoretical foundations and discussions on the reformation process in local governments*, 462–483). Hershey: IGI Global.
- Zhang, J. Ma, D. (2009). Application of Grounded Theory Method in Management, 2, 115-117.

Presenting the model of the functions of social networks in the control of the psychological security crisis of the family in the post-crisis stage (Khuzestan flood case study)

Mahdi. Ahmadi¹, Saeed. Eslami^{2*}, Alimohammad. Mazidi Sharifabadi³

Abstract

Aim: The purpose of the current research was to develop a model of the functions of social networks in the control of the psychological security crisis of the family (the post-crisis phase of the Khuzestan flood case study). This research was done in two parts, qualitative and quantitative. **Method:** in the qualitative part, by interview and grounded theory method, the components of the model of social network functions effective on the control of the psychological security crisis of the family in the post-crisis phase were categorized into 6 data networks of the foundation, including: The central phenomenon, causal conditions, contextual conditions, intervening conditions, strategies and consequences were categorized. The statistical population in the qualitative part includes academic professors specializing in crisis management and the functions of social networks, as well as experienced experts in the field of flood crisis management in Khuzestan province who are active in this field (such as managers of the crisis management organization). Sampling method in the qualitative part was obtained from saturated and targeted level equal to 20 people. In the quantitative part, the qualitative model presented in the previous part was tested by questionnaire and structural equation method. The statistical population in the quantitative part was the experts and employees of the crisis management organization in Iran. **Findings:** Sampling in quantitative part was obtained by simple random sampling equal to 384 people. Based on the results of the qualitative section, the identified codes were categorized into 6 main networks, 16 main components and 87 sub-components. Based on the results of the quantitative part, causal conditions with a factor load of 0.588 have an effect on the central phenomenon. The central phenomenon, contextual conditions, and intervening conditions are effective on strategies with factor loadings of 0.515, 0.309, and 0.419, respectively, and strategies are effective on outcomes with factor loadings of 0.558. **Conclusion:** Based on the obtained results, it is suggested that in the post-crisis phase such as Khuzestan flood, the internet should be provided to the people of the society so that they can receive news and information quickly through social networks. Society must be ready to accept social networks; Therefore, for this purpose, the government should create the necessary culture for using social networks among the people.

Keywords: Functions of social networks, crisis control, psychological security of the family

1. PhD student in media management, Yazd Branch, Islamic Azad University, Yazd, Iran

2. *Corresponding author: Assistant Professor of Media Management, Yazd Branch, Islamic Azad University, Yazd, Iran

Email: saeideslami51@yahoo.com

3. Assistant Professor, Social Communication Sciences, Meybod Branch, Islamic Azad University, Meybod, Iran